

6

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
Α Θ Η Ν Α Ι (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α Θ Η Ν Α Ι 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σεπτέμβριος 1968 / Σεπτεμβρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).....Γαρέοι.....
(παλαιότερον όνομα: Μεγάλη Καγιά), Ἐπαρχίας Μακεδονίας
Νομοῦ .....Ἀριστούλειος.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ..Τζέλας
Δημήτρης...Βάσιος. ἐπάγγελμα ..Σιδάρης.....
Ταχυδρομική διεύθυνσις Ρίζες-Τζέλας-Μακεδονίας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον....Τ. Ε. Β. Β. Δ. 1.4 γ.
3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
α) όνομα καὶ ἐπώνυμον .....Ηρακλῆς...Ἀργυρός
.....Μαζίος.....
ἡλικία...64...γραμματικὴ γνώσης .....Δευτέρειος.....
ζήτησον Ἑλληνικοῦ τόπος καταργωγῆς .....Γαρέοι-
.....Μαστιχεῖος.....Ἀριστούλειος.....
β) οὐρανούρος Κυριούλης.....της Γορτυάς Μακεδονίας - εις την

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΥΡΙΟΛΗΓΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαὶ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρωρυζούστο διὰ σπορὰν καὶ ποιαὶ διὰ βοσκήν ποιμανῶν ; Άλλα πεδιναὶ περιοχαὶ μηδὲ μέρος των ἄραι-
νων διὰ σποράν. Σίδης Βοσνίαν πρωρυζούστο. εἰς γεωργίαν
αναγκαῖος ὄρεις περιοχαὶ. - Υπήρχον αὐταὶ χωρίσται ἡ ἐνηλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ..Ἀρέταν.. ἁπαρτεῖσθαι.....
- 2) Εἰς ποιους ἀνήκον ως ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἐλληνας ἢ ξένους, ως
π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάδες κλπ.
Καρού μέρεστον μέρος εἰς συνιατικά πρόσωπα. Οι βοσνί-
ακοίς αὐτοῖς εἴτε ηγετέος εἴτε της Ηπειρωτικούς.....
- 3) Ο πατήρ διαστηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετά τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμούμενης ὑπ' αὐτῶν μετά τὸν θάνατόν
του ; ..τις. εργαζόμενος. οικογένειας... διασυμέρεστος. μέροι τοῦ
γαϊμον. των. σένεων.. Κακοί. καὶ. σημέτεροι.. οικογένειοι
μερά τοῦ δαναού τοῦ Γαϊρού μαζ' αισθογόσιον
εἰς ταὶ κείμενα. -

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .*Οὐδὲ περιβεβλεψεροτελέσθεντο εἰς αὐτούς εργάζεσθαι συγχρόνως. Συγχρόνως μέρουν εἴναι τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.*
- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι), ἀσχολούνται ἐν πλαρέγρῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ....*Καὶ πλαρέγρουν εἰς τὴν γεωργίαν.*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ....
Τεκνά γενέσθεντα τοιαντα. μετρήσεται.
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ..... Ποίας ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
-
- 3) Ποίας ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .....
- 4) Ἐξρησμοποιοῦντο καὶ ἔργαται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι : ἡσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....
-
- 5) Ἐχρησμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....
-
- 6) α) Οι νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαινον δι' ἀνέρεσιν ἔργασίας ; ....*Καὶ ἐπηγαντο. ματέτην περισσόν τον Λειπάντος διά επιγένειον εργάδιον εἰς Κορινθίου Αργιάντ, Φύλιτον μων' Μεσσηνίαν! Ναι!*
β) Ἐπήγαινον ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται. Ναι.. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιαστές), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ....*εργάζαντας. (ηρά. τού. 1920)*
ε. εργάζεται. ε. εργάζεται. ε. εργάζεται. ε. εργάζεται. ε. εργάζεται.

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιῶν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μίδης μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἡ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

*Ζητεῖται κανένα... μὲν γνίγησθαι πόλεμον, μὲν παντούν τούτην,
παγκαρπαῖς μέσοις καν. Θερισμούς μέσοις μὲν γραμματικήν
τούτην πάνταν....*

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ..... Καί τόδος 1922.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..... Καί τοι σιδηροῦν αἱ σφραγί-
σις μετεῖναι μέσοις τοῖς 1910. Αἱ αγροτικοὶ μηχαναὶ τοῖς 200
τοῖς 1930. Ταὶ τράπεζις τοῖς 1950. Αἱ θεριστικοὶ μετεῖναι τοῖς 1960.
- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, θηλ., μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Αἱ σφραγί-
σις ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνεται ἡ προμήθεια τοῦτο 1963

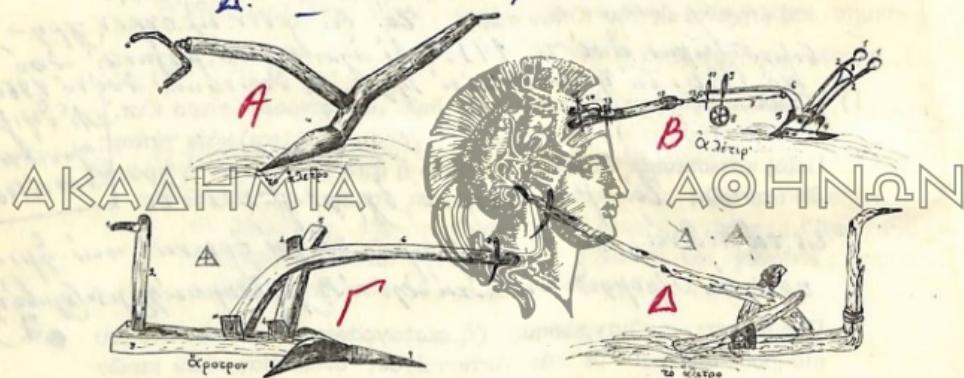
*Εἰς τοὺς πεδινά, πο. ο. διγένερον εἰς τοὺς όρεις ναὶ γρι-
ορεῖνοι. Προφυτικόν τοῦτο από τὸ Βέροα (ταμειαράχης-τεγαλάνη)
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.*

1. Οὐρανούγολλη 4. Χολιά ..... 7. .... 10. Συντετρύχασ
2. ..... 5. Ρυθμιστής 8. ....) Σταύρωση
3. Κοντούρι. 6. Εγαλιά ..... 9. ....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); .. Ημέρα 20' 1950..
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... Ημέρα 20' 1960.....

- 4) Μηχανή δεσμίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ... 1960.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ... 1930.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον. *Τό. βιούστον. ἄροτρον. μαθ.*
τετυπάγετο. ὑπάρχαρον γένεται. μαραγγών. μαθ. ταῦ. ιδίων. ταῦ. περ-
γεν. Ταῦ. γένεται. ἐγρομηδενέστερο. μαρτιά. τοῦ. πλεύσεων.
οὐατί. τοῦ. Βιούστοντασιν. βιούστον. ἐπὶ. καταγέν.
(2) Χοίδια ἡ τοῦ η μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σρς ἀπὸ τὰ εἰκο-
*νιζόμενα ἐνταῦθα; *Σημεῖον οροῖα μὲν παντὶ τῷ πατρῷ Γαϊοῖ**

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ὀριθμοὺς ἐν χρήσει δινόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Εάν εἶναι δύνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοράι, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρῳ ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔνδικου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔχαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....τέλεον. ὑπὲρ τρυπωδεῖον. οὐαὶ τοῖς
πετρῶν περιστροφῇ. μαζὶ τῷ οὔτενόι. οὐαὶ τοῖς...
δρυκτὶ μαζὶ περιστροφῇ. —

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀροτρου; Εἴτε... αρε...
παντελέσ.

Θ. Ήτα (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ἔμου της σιδηρου; ~~τοι. εἰσαρπος~~
μαζὶ τῷ οὔτενόι. Κατεσκευασμένη μαζὶ γένονται.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἄρνάρι, ἔυλοφάι κλπ.).....

Επιειδαρκν., πριόνι., αρίδα, ἄρναρκ., γεγογ.αί;
γεαδεν.ηγρ., άρναρι, γεριγανι.....

πριόνι

ἀρίδα

πριόνι ἢ ἔυλοφάι (ἄρναρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῆτα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἴππος, ἵμιονος, ὄνος, *βοές μεγάρι. εο' 1920. στ. γγθ.*
μὲν γῆμονος ἀνο τον 1920-
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῆτα ἢ ἐν .. *πάντας δύο παρανομούσες ἔχρησιμοι.*
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῆτα ἢ το (ἢ εἰναι) ἀναγκαῖος ὅργος;
Διὰ τοις. θεας. έργο. ἀναγκαῖος. Διὰ τοις. έργος.
δύο γηράτης

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν), καὶ δύναμάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

τ. γαίτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΟΤΥΦΟΥ

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *Ζευλέρια.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν).

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ..

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... *μέ.*
Ζευραφράτ. - ορανηγράτ. - Σευραφραδόντ. - Ζευρα-
γράτος (ἢ γράτος) Ζευραφράτος - γκερίας (γαριάτα).
μονονόδος

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον..... *Ἄλογον μὲν οὐκέτερον*
πορφύριον. Πρωτεμονοστοῖν τοι. μοι. παρ. γηράν.

ζ. Ἀροτρίαστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὡργωνε παλαιότερον (ἢ στήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης
τοῦ ὥχραῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναίκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποιῶ
τὴ συνθεσία εἰς τὸν τόπον σας ..... *Ἄλογον μὲν οὐκέτερον*
πορφύριον. Εν. πληρής. Επορ. παράβολος. Καρ.
επιπλέοντις. ἢ. μοι. οὐκέτερον.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΑΟΦΟΥΝ

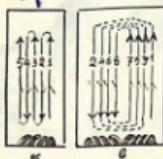
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *α.) Τού. Βαθύτα. Δια. Γερού-*
γείγας. Γεγκαρόσγοντο. β.) Μαί. Αγρος. (μοι οὐ γήραντο)
οδα! γοντογεραργον, γεγκαρόσγοντο, γραβγοντο, βαμαρ-
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ..... *Σούστρον*
Τού. Γεραργοντο, γραβγοντο, βαμαριον, γραγούτσοντογον
γεγκαρόμοι. η. γκέριοι (ἢ γραγιοι). μοισαντο.
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Διοι. Γροντον. Γροβολέρερένον. εἰδ. τού. μερατο
τού. τον. μοι.. εἰδι'. Γροντον. ορέρένον. εἰδ. τον
μαριερόνα (ἢ εἰς καή μερατοί) μοι οἴγαν. -

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθεταν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Με' παντεύρων σχεδιάγραμμα (α). Έγίνετο...
πλ. δργωμα. αὐλακας...*

ἢ ὁργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Με' σχεδιάγραμμα. (β) Έγίνετο. διοικητέρων...

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σπαυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωμάτος σχεδιάσσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΟΝ ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ
5) Η σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ σγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαόριδας (ἢ λαόριδες, σπορεῖς, ὑτάμεις, στασιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ; ..*εγίνετο. μαζ. γίνεται. δεοντικ. δργωματ.*

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν; ..*Με' σωργα-
μάν. εἰ μὲ... εβοήσας. εἰς. κηρ. επερνά.*

6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δῆλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀροτρον; ..*εγίνετο.. αρο. καν.. 1945. μάτιον..
εἰς. κα.. αρενά.*

7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργωμάτος (ἀροτριάσεως) ξσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ....

*Τανάκ. γίνεται.. αύλοις γόργως. ταύτ. γρίθεις. τούτ.
εδαφος. μαζ. παντέταξ.. μαζ. γραμμών..*

Εις ποια όργωματα (σποράς) γένεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ... Πίνεται... βαντεύεται... πο... ὅργυματα... παντὶ^c
επορειται... γένεται... διά... ρυγκοῦ... ὅργυματα.....

γ) Αροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα όργωματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ όργωματα αὐτά; π.χ., καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Σχόλιοντο... διά... αργυρώματος
.πάντα... ὅργυματα... τηγάνι... αναστρεψι... ἡ... τηγάνι... περιτρόπ. περιοδον... τα... σωστάν... ἔργατοι... μενι... τεγέτου... τερίκιαροι... πανί... πο!... ὅργυματα... πανά... τονί... φυτοτάσσων... δοι' εργο-
ρων... τετρίσθε... πανά... τηρί... πρέ... ταν... 1990. περίσσευτο
2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Αποστήσαστε ομοσίως, ὡς ἀνωτέρω)
- 3) Εγκαταστάσεις ἐξ οργυματοῦ φυτούσαρχοῦ τοῖς Καρπάσιοι
αλλού πρὸ τῆς εργαρικῆς Αροτροῦ, τὸ πρῶτο ἔργον
τούτου γενναῖς βικάριοι μεν τα αγάλαθα θεοῦ Αἰσαί β' οὐδὲ μερια
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....
- 4) Πόσα όργωματα σημαγούται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀράβισσιτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ πρόσφατην ἐποχήν; α) Διά τα ειναιράτι γυρανθήδεια το... μεταστασία
μεν, εντερον παντοῖ τοι εργαρικῆς θεοῦ θεοῦ τον εργαστήραν μεν τηγανίτηδεια
π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται διὰ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....
- 5) Ποια ἐργαλεῖα τη σκευή χρησιμοποιοῦνται; α) κατὰ τὴν σποράν.

.. Καρποί... την... εργαρικά... ὅ... εργόρος... περιτρόπου
... ετζ... την... Τεσσαράν.....

β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (όργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

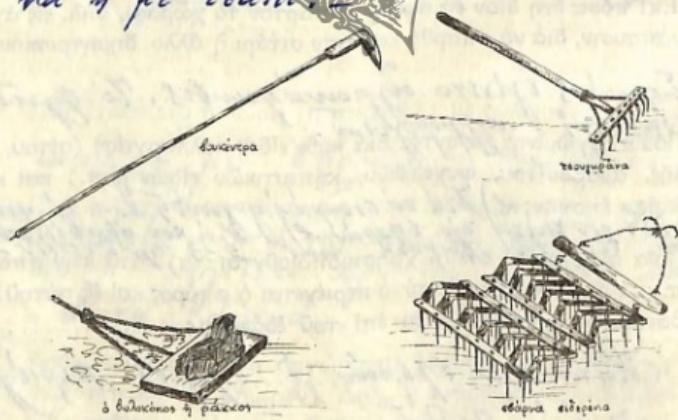
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἥ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

..... Με' καὶ... γλώττα - .....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σθάρνισμα, διβόλισμα); ..... Γίνεται... εἰσόργυρα.....

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἔκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἥ φωτογραφίαι. (Πάρα μὲνται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σ. ΕΙΔΕΡΕΙΝΑ... ΖΕΛΑΤΟΥΝΑ Η με' εἰσόργυρα τρύγην
ΑΟΙΧΙΩΝ γίνεται... με' γλώττα -

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἥ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἥ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..... Καβόρδι, Τεύρα, Γυπείρη, Δεμέρια, Βιοργανή -
..... ρι.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἔργασίαι πού ἐκτελοῦν

..... Η. σύγηρος. η! ὥριο μέρος. την̄ σπινδετείας
πραγματεύεται. μα. ο. πραγματεύεται.

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἢ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ....

ΑΚΑΔΗΜΑΙΟΥ ΕΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑ ΤΟΥ ΣΠΡΙΝΤΟΥ ΒΙΟΡΓΑΝΗΣ,
..... οια. ρεβινόντα. μα. φαντί. Η. σφραρά. την̄. φαντί^η

γινέται εἰς τού. πραγματεύεται. την̄ ρεβινόντα. εἰς αὐλάκια -
Οι αὐλάκιοι εἰς προϊκά (τοι αὐλάκια εἰς οιαί φυσισμένα).

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. .... Τοι. οήριορετα
(Τοι. εζηγ. ωραγα). οια. ρόβη, σανόν, τριφύλλι, φαντί,
οια. οι. το. πραγματεύεται. τοι. φαντί. δη.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστές (βραγιές) καὶ ἄλλως. .... Πρό. τοι. 1920. το. βραγές. αύριός εργον
εἰς αὐλάκια (τριβόλια). ματά. φροντιμα. δι. αύριός εργον.

B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

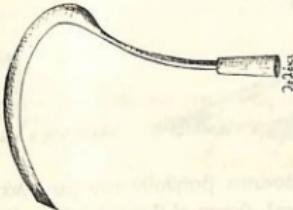
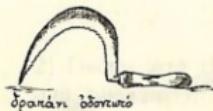
a.' Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ σύνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

..... Μέ' τα δρεπάνι (τοῦ θόδο περιφερείας .....

..... Ζεύκημαστον μένο δρεπάνι .....

'Εὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα τὶ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

..... Τοῦ... νηρῆρον δρεπανίου... μέτρη... καν
δρεπάνιον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια δίλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). .....

Μέ' δρεπανιον μει
με' κόσα 200'νο 1945

- 3) 'Η λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λειου ἢτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή· (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

..... Τοῦ... δρεπανιοῦ... η.θο. ὁδοντωτη.....

..... Της κόσας δρεπανιον μει ειδον. έργον). ἔργον γι.....

- 4) Πῶς ἢτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (Σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

..... Η χειρολαβη... η.θο. ζόγειη... Λερκη! ο.ζη.....

..... η.θο. κόσα! δρεπανιον εις τοι. αἱρετο.....

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν όυτά τὰ θεριστικὰ ἔργα λεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .... *Οὐδὲ... βαδηρούργειος... εἰτε... Αγρίου...*
.Πλιονιάν. Κινητέρας. μοι. των περίφερεν. αντικανόν. γαρίαν.
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι’ ἐκριζώσεως καὶ δχὶ διάδη κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τραφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Οριζεμένοι... εἰτε... ιηριγοναί... αἱ*
Επιρριζώσεις... οἱ Κιρίνες... οἱ ρόβη, οἱ οικασ... οἱ γα-
κυψελαρικούσις οἱ ηγε-

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῆτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. .... *τις... Οἱ τομεῖς... Οἱ φλοι... μι-*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μενούν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ τινες λέγονται).

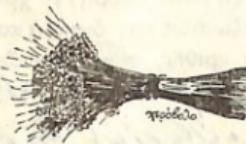

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τὸν θεριστας ἀλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ’ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτοιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .... *Οὐ... τόποι. αἱ... ιηριγοναί. αἱ-*
πενθίσαι. ταὶ γαριρόβοροι. εἰς. κο. ἐδαφος.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δύο; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ....

*Ταὶ... σφαιρόβοροι... ποτοιδετανάκτοι. ποτοι...
 μαζί... οἱ εἰς. τό... ἐδαφος....*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *ταγκάλια... περιστασια* .....

γ'. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναικεῖς; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποιον; .....

*Ἐθέριζον μοι περισσων ἄνδρες μοι...
χανταρες... Χεριζον. (Σύρα. Σιν. επάρ-
χον) οὐριβαί ἐφαγγελματίαι. εξ ὄρεων Κιονο-
πλα.*

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοί με τημερούμισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
σποκοτέν (ξεκοτήρ). Ποια ἡτο ἢ ἀμοιβή εἰς χρήματα ἢ εἰς
εἶδος; Τὸ τημερούμισθιον ἢτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν). *Ημειβακτο. με. γρε-
ρομείβον. μαι. μακ. αἴρομοντο. Η. αρμοτζ. εἰς. ει. εβ. εβ. εβ.
μρό. εον. 1920. μρο. 3.5. μαρ. ει. εβ. μαι. ει. Χρη-
μα. 20.-30. δρχ. ... . Σαρετινέτο. εἰς. ειν. τοι. ..
κακι. το. γρε. ετον. μαι. φαγ. τον. ..*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναικεῖς ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, Ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; 'Επίστης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των); .. *Ἄε. γιντασιές
εβ. μας. φετρα. έφερον. φανι. (ενηγ. εις. μαγιτσα)
ζη. γαντα. ... εις. εγν.. μετρη. ε. φερον. φάντα
(μονάς. γεννηρά). μετρηνο, ?Ιδει. γεννημ. μαι-
μαι. τας. μαρισα. εφερα. ..*

- 4) Έδίδετο (ή δίδεται) προσοχή ώς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

..... Αρχεῖα γο. γρ. Κρίη.. Συνηθας... γραφει -
... γον.. Δινηραν. γρ. Σεκαρηγ. παραγ. παραγίμεν.

- 5) Επραγουδοῦσαν (ή τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Σεκαραν. Εθνικα:

1) Σηρ. Αρμαδεγ. εο. θεάεια. μετρ. Στέρη. 2) Όγος καί παραμεν. μονά. γον. 3) Ογος. κον. γρια. κον. κοτον
γον. γον. γον. γον. 4) Διαφοραν καν. Κάρρυπε. γοι. μετρ.
Διγογι. Εριν. 5) Τη κεντημενη. κον. Κόλποι. μετρ. Βράχα
6) Ποὺ τὴν τελευταῖον ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτὸν τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν
τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τίνας τόπους θερι-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχυς πλέκουν σταυρὸν τῇ ψαθᾷν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Κ.Γ.-η

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἔθιμον. Αμφετο. Εἰς τὸν σεγεκατόν. αγρον. βια
μετρ. απεριστον. το. διστον. σεγετο. ετο. γενα. τον. νοτκονίρρ,
το. ένθεργον. σταυροειδ. κοι. με. κον. αποκοπέ-
ντας.. βράχεις.. έπεργον.. σταυρόν.. τον. ο. ωτ. ον
έπολαντον. ε. κο. εποκοπέντα.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ μήπεως ἐπρέπει νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

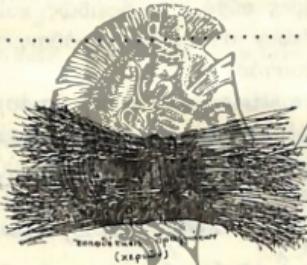
εις. μετα. κον. απεργον.. Καί. ομαδ. ει-
πον.. ορόσον.. παρέμνον.. απέρον.. καγ. γε-
ωρερίαν.. πρός.. γραφειαν..

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές , ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο μὲν κοινὰ σχοινία , μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ὅπε βελονοειδεῖς θάμνους , π.χ. βροῦλα , σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλείον τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

*Πορά́ γεράσιμοι... ἐποποιεῖσθαι τούτο. Εἰσιν
οφράτινοι... παναγενναμερίνοι. Έντι. Βασιλεῖς.
Γενεῖσαι! εδένεται τούτο. Ήλός τοῦ τρέσον. Έντι-
παταν. Θεῖ. ταῦτα... γεράσιμοι μόνοι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκτρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

*Μοι οφράτινοι. Επικατεγράνοντα μονάχοι —
δαζ. ἢ. δενοί εἶται. ή... τούτοις αὔροις. α...
... Μενοί. τούτοις πέρας... τοῦ... αδερφούν. με-
γερόντα... εἰς... τούτοις αὔροινα. —*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Ήρχισεν μαρτίου πό' 1895. —*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Γένεσις, ἀ—
καρδιας. καὶ παροιης... εγκλισμοῦ αὐτοῦ
βίβλη. Θεοροντορίου... ἐν τῇ γῇ Αἰγαίου.*

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον φύτῶν η φωτογραφίαν... *Εγένετο παραστέρον με βιοπα—
την. πατέρα τού. 1930. μόνον με αὔραγρον.
Η εποιησίη γραπτακένας σχεδίασες τού
δει αὔραγρον... στ. φύτερον.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΟΤΥΠΟΝ

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διαστροφή τῶν ζώων κατά τὸν ψειρώνα μὲ τηρού χόρτος (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Εάν ναί, περιγράψατε πώς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η κοπή, η ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ... *Στραγγόνιο
καί γιὰ τὸ ψειρόνα με γηράδαράσ... τοι—
περιόντο. ταν θειοτυραν. τοζ γηρινούσ. αὔροι.
περιόντο. ποι. αὔραντο. ἐστι. τον. αὔρον. μέχρι^{το}
περιά. γηράτευσ, διλνεντο. ἐν. επιγειούσ. ποι. μετερίον,
ποι. ειδη αὔρωντο. Στρεπρον γηράτευσ. οὐδε κιλωνόντα βαρύτερος*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ο σάνδος καὶ μὲ ποίσιν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). ... *εθερίζοντα. αρό. τού. αργυράτευσ. τον*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας)... *παραστ—
σοι. αρεράτευσ. ποι. μετει. το. 1945. ποι. σοι
αὐτόν.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δινοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

.....
.....
ἀδρεῖον. τζουγκράνια, σενιρόνια
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετεφέροντα μενά τούτα. Αδρεῖον. επιβ.
τα. σέγνηντα. ....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος δῆπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τίνες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθετησίς εἰς σωρόν: Υπάρχει καθωρίσμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

Ο. Γιάρες. Βεζούτερηνα. παγίτας. Αδρεῖονα
ετ. ποντικούτηνα ποντού. βεραί. Τυραννούδην. ....

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὅχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; ....
Αρεινάτην. ουρανόγειον
άγνωτα, ήτοι αντα. έγκριτα. ο. Γιαριέρος. Καν-
παρδού. ....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....
Ενηγόρος. Βεζητίον. Τηγ. απαλας...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογένειας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ τοίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Κατέν. τὸ ἀλώνικον. καὶ σύγχρονα ἔνθησις. μίαν οἰκογένειαν! Μερινοί ἀνὴκοι εἰς τοσσάς οἰκογένειας. λειτουργοί ἢ σειράς ἐπειτίας οὐδὲ τυγχρωτεῖς.

- 6) 'Απὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

*ἀλώνιερον αρχής την. 20^η Ιανουαρίου. μετά την. την
31^η Οκτωβρίου, σημαίας δέ αρχόερος αὐτοῦ.*

- 7) Εἰδη ἀλωνιών (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των). π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἑστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

*Στηγάριαν. πρωτότυπην. ποιει. περάγιαν.
μανιτα. ταυτα. περιφερούσας γόργονας (μαγγοχόριν)
της εἰς πρωτότυπην φύσην επιτύχεις οὐδὲ πολλά.*

- 8) Πῶς ἐπισκεύεται τὸ ὄλωνι ἐκαστονετος πρὸ τῆς ἔναρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυμροῦ τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μεγάματος κόπρου βιῶν καὶ ἀχύρων) ... *ποτεστινούσα ποιει. εγίνεται. την. ἐπαργούσης
εἰς αριθμετόν. τημέραν. καὶ. μετά. την. 10^η. ποιει.
πομ. τα. γυρατούσα. διόλειμνούσα. οὐδὲ πολλά -
ριθμούς των απόδοτων. εἰς τοι. περαγίαντα. εγίνετο
εγεγγυητούσα ποιον.*

- 9) 'Η ὡς ἄνω προετοιμαστὰ τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

*Δέκα. εγίνεται. η. εκαργαζα. εἰς. αριθμητού...
εριθαν.. πάτηση. μετατί. την.. 10^η. πορειώτην.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

*Μ. τοιούτηγες. ταν δερίσκεται ἔχταν πατ?.....
ἀρουράρεται μέγιστος σύργος γενορέτης ένι παν.....
μίτραν. Κυνόντο καὶ δερίσκεται παν! εἰς τανχέιο...
διεπορτίσοντο πατ δεράραν.*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός στρούλουρας, δουκάπι, βουκάπι κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιού εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἔτερον ἄκρων τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . . .

Μο! ἀριστερα. ἔγινετο ποιγάνι, βοῶ, σήγαν!

η. θριόγνων. Κυνόντενται το. μέσον τοι. ἀγα-

πον. γάληνος. πάτερας. ποι. ἔγειτο. στηγερό-

γύρες. Στη..! Άνοι δύο να γινότερον. εις πανχέτη..

ποιειρόντο πανχέτη προερεύεται πατεροντόντες

ποιειρόντο Πῶς ζευσοῦται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διά τὸν τρόπου τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, οἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λασιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λασιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἐνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ ἰχνογραφήματα).....

.....*Χρησόντος δει! Εργάζεται γραφικῶν τεχνῶν, περιβαλλούσαν
ποιόν τεχνῶν, τεκνοδημέτων μετοικεῖται.* —

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἡ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικράνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἡ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

.....*Χρησόμενόν τοί τοισχύνιν δέρον μεριάρα
μεριάρρινα τελεμάτα... Τούτο εἴρηται μηδενόντο
αὖτοις κεγκίσας... φρεστή θυμέαν (ειπίδας εἰς
βραχονηραστή). - Οὐα ταί δημητριακοί οὓτιν
τοις αριστεροῖς.* .....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; .....

Οἱ ἀλωνισμοὶ αὐτοῖς τῷ... 10^ῃ ἥριον... τῷ... μοι... σταύρου μέρερ... τῷ... Φεβρουαρίῳ αἴσθο... γεμάτην.

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ δόπιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφῆν): .....

Ποίησις δικράνην... τῷ επιδημοτικῷ...
μοι... εἰδυλλού τοῦτον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΑΙ

δουκράνη ἢ δικράνη

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόπιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπιους στάχυς; .....

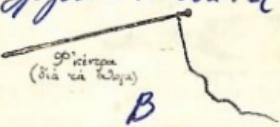
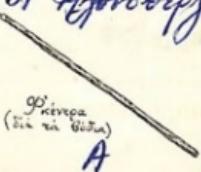
Οἱ γεωργοὶ γεριγερεγοι... μοι! Εἴω...
κερινῆ... τοι... μάχοι... μοι... εξατερεγούσ... μνήσοντες...
κεντρώνων... τα... σταύρωσι... γόργενα... οταρίνοι... —

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἄλλασχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή τῆς; (Σχεδιάσαστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Μοι! ηρο... —

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν.

*Εἴτε. ἐν.. πρύτανες.. γύρων
ράβδος μήνιοντο 1¹/₂ μ., εἰς τούς τούς. εἰν.. αὔρος καὶ σύνοδος
βλέψεις. προσδική.. αρμάτων. γαρδάν (τούρι). —
τέλη (Αργοτόβεργα αὐτῷ πρέστεις Βίτσα. — (νίσεις γραμμής.)*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

τέλητο.. γένιφας.. —

- 17) Ποῖοι ὀλωνίζονται: ὁ ἴδιος ὁ γεωργος μὲν ἴδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ὀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοτεάνηδες, καλούμενοι ὀλωνισταίς καὶ ἀγωγιάτες), μὲν ἕτεροι διχοία της βρδιάς της αλογαταὶ καὶ ἀνελαμβανον τὸν ὀλωνισμὸν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΖΗΝΩΝ

- τέλητο.. νῶσ.. τετ. θεάν.. πολ. γενρ. γαρ
βιοτ. τετ. Ρόδια.. γίλια.. τετ. η.. ποι. ποτ. γίλια.
οίγια.. ποι. βέμπρια.. η.. παι. γένια.. ποι. παρον -
μενα.. αγικαρασίαν. ούτια.. πρόγονο.. μετ. ποτ. γίλια
την επι προσωρή.*

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τοῦτον μὲν ζῷα καὶ μὲν ὀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ἔγαλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*τέλητον.. τοιός.. σχάγεις.. πρό. πρινθής.. με. πορεῖας.
η.. παρονταν.. ανταί.. ποτ. παπάνου..*

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποιού εἶδου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του; .....

*κακεβιστ. ο. γένο.. ἐν. πρίνου.. εἰγε. μῆκας
περίστο 1/2 (μήδε) μέτρο.. Εἴτε. εργάσαντος.. δραδεζιστον
γαραγγαριστικόν (πλατζανίν 40X15X8, περίστον, επαγ.
μοι σύρον μήνιοντο 20-25 επαγοστον). —*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Ἄγριαν καρπού μέσαν τοῦ σταχύος.....
 καὶ μαΐς εἰς τηγάνι αὐξάνεται... οὐδὲ βιταρίες γηράνεται.....
 φανερός, ρεβιθιῶντας μεταξύ των σταχύων.*

Ένας καρπούλιος ὡς τὸ κοπάνισμα
 μεριῶν αὐτοῦ θηματογενέσιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο’ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; ... *Ἄγριαν... μέσα... καὶ... μεριῶν... τηγάνι... σταχύος...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 ‘Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτουτε σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας).

..... Χειροποίητον εἰς μέρα 6.7.22. (υγεικραζορο'
μερολογία). Απέβρεν μάκον εἰς κούνια παραστρέψεις τῶν
μαργαριτών οπτο. η. απρο. 9. ταύταις από την πλαγιάν
τοις την. Σχάρτου μαριναρογραμμή. σίναρχέτεα γεγγων.

22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποια;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας; .. πραγματοποιεῖται
αναλογία, σειρά? σύριγγα? σύριγγα? σύριγγα? τραγούδια?
τραγούδια? τραγούδια? τραγούδια? τραγούδια? τραγούδια? τραγούδια?

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). Τοῦ έτους 1930. Έγρα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΛΑΘΟΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειδόμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειδόμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησου: δικριάνι, δλλαχοῦ: δικιργίαν)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ..

..... Οι ρεζίνες φέρεντος στραγγεών.
ἔργοντο. γειτόνα. Συλλεπέστερα. μέ. διπλαρι. ναί
γειτόνα. μέ. διπλαρι. ναί. μέν. δύναντα. εγγε. 3.
διμέρια (δύναμα). μό. ειδηρούν. δι. ναί. κά. φυσίρ,
φυ. σταύρων. —

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποιὸν σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο . . . .

*Ο. Σωρός. Ἐγειρετηρίας. ἐπίμυκας. παιδίζει . . .
ζεταντηρία. Κανοφίν. οὐδὲ γένεται. Σωρός. παραπλεύτης . . .
παιδίσκος γραπτός. Τοί γέροντες παιδίσκοι τούτοις.*

- 2) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο . . . .)

*Γιγγαλ μέλιτράν. γίγνεται. οὐδὲρέποντα.
παιδίσκος περιγράφει.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναικαί εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

*Χαίρετε. παιδίσκοις (εἴγηστοις). πατέρες.
Αγγηλοβογδούντες. παιδίσκοις.*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Ο. κοραϊσσον. επιβολα. οὐδὲρέποντα. Αρροφοί-
ροντα. οὐδὲρέποντα. Κανοφίν. εἰσ. αὐλαία.
γίγνεται. δενίφαρο. αἰγαλοφα. μέρες. ζ!
γίγνεται. παραπλεύτης. μέρες. μέρη.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο . . .

.....
*αὐτοὶ γένεσις καὶ τίσις γαρίδες θεούς
οὐκαραστίαν . . .*
.....

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ὄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

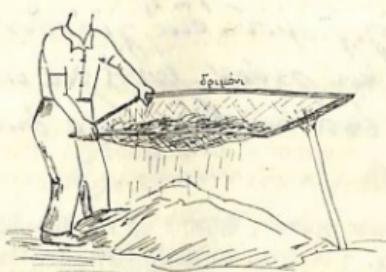
.....
*αὐτοὶ ποὺς βαρύματος ποὺς ποὺς μετεπιέρια —
ποὺς μὲ δριμόγνη (μεγάλο μέτρο). —*
.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ἔνων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ διὰ ἀλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Πέριγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἔργαλείων καὶ σκευῶν) .....

..... Καρπός... μονόπολος... οὐαί εύρησεν
κοντά παντού... παντού... αὐτού... τινά;...
φτυρά... καὶ γέρνα... ἐ... εἰρος. (Φραγόν)

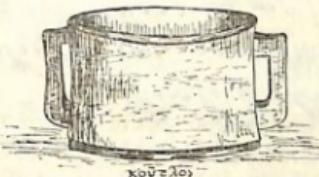
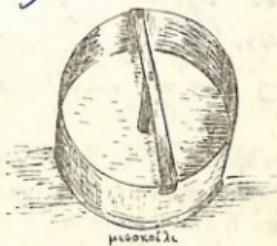
- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἔργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Συνεργάσεται οὐαί... γέρνα...
κοντά παντού... Καρπός... εύρησεν... οὐαί εύρος... εύρος...
τιού... φτυρά... φτυρά... οὐαί εύροις... μονόπολος... τοντό...
εύροις... ταντό... Συνεργάσεται οὐαί... οὐαί... οὐαί... τοντό... εύρον...
μονό... εὐγάρκης... παντού... ἐδο... οὐεί... γάρεσσα...

- 8) "Α λλα α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Τίκτεται μετρητεῖς. Τῆς μετρητῆς...
διοί... τοντό... παντού... μονόπολος... οὐαί... γρόκινα... τοντό... εύροις...
τοντό... μετρητεῖς... τοντό... παντού... εύροις... τοντό... οὐαί... νέο...
γρόκινα... ἐντα... παντού... (40. ουαίδες) .....

- γ'.1) Ποῖας δόμειλαί πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

Οργανός. ό.α.) Τούραντεπατινο. (Διοί τούραντεπατινο)
ούραντεπατινο. (Διοί τούραντεπατινο)
ναιχ). Τούραντεπατινο. (Διοί τούραντεπατινο).....

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἴδος εἰς τὸ ὄλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυντιάτικο,
δ) τὸ ἀλφινιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

Τούραντεπατινο = 12. οντότες

Τούραντεπατινο = 40. οντότες

3) Ποῦ ἀπεθηκένετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (δικαρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Αργειόμενεπατινο. εἰς γυρούνας ἀργειόμενεπατινο
εἰς ρυγούν ὃν πηγόν χ) εἰς εἰδικούς γεωργούς
ειριεύς ειριεύς (εἰς αργειόμενούς)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκένετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ὄλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευτις είς τὴν ὑπαιθρον ;

(ἀζυρών).

Ἐγενός αὐτούδηντος . . .

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

1) Διὰ τῆς επιγορῆς των σπερμάτων εὔρισκεντος . . .

2) Διὰ τῆς επιγορῆς μετὸν μόνιμον των σπερμάτων παρατητοῦντος τοῦ σπόρου . . .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . . .

Ἄγνωτο. παγακίσερον πέριον ἐν τῷ παγακίσεριν
μαζὸν ἐνοποθετήσαντο εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἵνα τὸ πλούτε-
ρον γῆρας ἔργον τίκτοσθαι . . .

Πῶς λεγεται τῇ πλεκτῇ αὐτῇ ; Πότον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
ποσὶς ποτοὺς σκαπτὸν καὶ επὶ πρόσον χρόνον ;

ΑΓΓΙΝΗΣ
Εγέρησα. Εγαρξού. μαζὸν προσθέσας πέριον. πρός. εργο-
μένης ἐσοδίας.

Δ'. ΕΤΗΣΥΡΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Πό! Εγέρισα. καζ... Κυροφάγου... εἰς... παγκριών
συριόν. παζ. παρέτον. μαζὸν εἰς. τὸ. στόματα. εναέρια...
πανίδιαν.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς πτοῖον μέρος ; . . .

Μόνον καζ... Κυροφάγου. μαζὸν. ἀρα. καζ. διάλει-
μον. παζίον. . .

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

...*Αναπτυξίαν είναι... φωτιές.*.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιοι μένοι, ποῖος ὅλος ; ....

.....*Συνήθεια... φωτιές (ταΐζονται στην πυράν). οὐσία
διπλή καν. φύλα μετέβονται.*.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπό ποιον μέρος ; .....

.....*Παΐζονται στην πυράν. ταΐζονται στην πυράν καὶ στην πυράν
ἀπό γρανίτες, τούτοις τούτοις στην πυράν παΐζονται.
(Ενηγόρια πυρών καὶ φύλων στην πυράν).*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....*Γίνεται. παΐζονται στην πυράν παΐζονται στην πυράν
φύλων. φύλων.*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

.....*Αέρας καὶ πόροι, ενέργεια.*.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....*Χρήσιμοι πόροι. οὐρανός. τοῦ πατούματος. παραγόμενος
πετρόδοντας. τούτοις φωτιές. οὐρανός. οι. περίστοινοι
έφερον. οὐρανόν. οὐρανόν. ο. οὐρανός. παραγόμενος
μεταβαλλεῖν. πόροι. φωτιές. εἰς. βασικήν. ηρα-
ρογραφωδῶν*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

*Καίονται γύρας οἱ γρ. τροχ. (βαίνεται) αν...
ποιητικαν.....*

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατά τὸ Πάσχα ὁμοιώματα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

OXI

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἑθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Γαρέας τῇ 31 Σεπτεμβρίου 1970

σο διόρθωσ

Ομήρου

ΗΓΙΑΣ ΔΗΜ. ΒΟΞΝΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ